

Časté dotazy rodičů:

„Moje dítě má horečku, co mám dělat?“:

Horečka je vzestup tělesné teploty nad 38 °C, která je častým příznakem probíhající infekce.

Základním předpokladem je **změřit přesně tělesnou teplotu** /nestačí jenom dotekem ruky na čelíčko dítěte/, u kojenců teploměrem v konečnicku, u starších spolupracujících dětí v podpaží.

Při vzestupu teploty nad 38,5 °C podat léky na snížení teploty- antipyretika. U dětí máme k dispozici dva léky s účinnou látkou Paracetamol nebo od 3 měsíců věku Ibuprofen .

Důležité je správné dávkování, které je potřebné přepočítat dle aktuální hmotnosti dětského pacienta.

Paracetamol 10-15mg/kg/dávku, možno podat co 6 hodin

Ibuprofen – od 3 měsíců věku 10mg/kg/dávku, možno podat co 8 hodin.

Oba preparáty je možné kombinovat. To znamená, pokud jsme dítěti podali Paracetamol a po třech hodinách došlo opět k vzestupu teploty, nečekáme a podáme Ibuprofen. U dětí v kojeneckém a batolecím období podáváme léčebné preparáty ve formě sirupu, při netoleranci, nebo zvracení formou čípků- aplikujeme do konečnicku.

Důsledné monitorování teploty a její adekvátní snižování je důležité v předcházení vzniku nejčastějších komplikací- výskytu febrilních křečí.

Febrilní křeče- konvulze, jsou věkově vázaný fenomén u dětí do 6 let věku, který se projevuje nejčastěji nekomplikovanými křečemi celého těla, které vznikají v průběhu horečky. Opakované febrilní křeče zvyšují pravděpodobnost vzniku epilepsie u dítěte. Vyšší riziko je u dětí s pozitivní rodinnou anamnézou.

Při přetrvávání teploty nebo přidružení dalších varovných příznaků, jako například změna chování dítěte, zvracení, příznaky dehydratace, kožní změny, je nevyhnutelné neprodleně vyhledat dětského lékaře.

„Moje dítě má průjem, co mám dělat?“:

Průjem je definován jako frekvence stolic tři a více za den u dětí starších 12 měsíců. V kojeneckém období je frekvence stolic 5-6x denně zcela v normě. Průjem může, ale nemusí být spojen se zvracením a zvýšenou teplotou. Akutní průjmové onemocnění je zapříčiněné nejčastěji infekčními patogeny, dominují viry.

Pokud trvá déle než 7 dnů, jedná se chronický průjem a příčina je obvykle jiná než infekční, například potravinová intolerance.

Důležitá je náhrada tekutin a zabránění odvodnění organismu- dehydrataci.

Dětský organismus je mnohem náchylnější k dehydrataci než organismus dospělého člověka.

Z důvodů vyšší metabolické aktivity-rostoucí organismus, nízký poměr váha/povrch těla, nezralé funkce ledvin a malé kompenzační rezervy. U dospělého člověka se dehydratace obvykle rozvine až po několika dnech, u dítěte dochází k tomuto stavu mnohem rychleji, v řádu hodin. Závažnější je průběh u chronicky nemocného pacienta než u dosud zdravého dítěte.

K perorální rehydrataci- náhradě tekutin popíjením jsou pro děti nejvhodnější speciálně Světovou zdravotnickou organizací /WHO/ vyvinuty „ORS perorální rehydratační roztoky,“ které mají přesně definované složení iontů a glukózy vhodné pro dětské pacienty.

Rehydratační roztoky, jsou obvykle ve formě ve vodě rozpustného prášku nebo roztoku dostupné v každé lékárně.

Absolutně nevhodné jsou pro děti:

- Kolové nápoje, koncentrované ovocné šťávy, minerálky, které vzhledem ke svému složení mohou zhoršit průběh onemocnění a být nebezpečné.

Množství potřebných tekutin dle hmotnosti Holiday-Segarův vzorec:

- na prvních 3-10 kg – 100 ml/kg /24 hod
- na dalších 10-20 kg – 1000 ml + 50 ml na každý kg nad 10 kg
- více než 20 kg – 1500 ml + 20 ml na každý kg nad 20 kg tělesné hmotnosti

příklad minimální příjem tekutin u 15 kg pacienta 1250ml/den + ztráty tekutin zvracením nebo stolicí

Realimentace:

Po rychlé rehydrataci má následovat rychlé zahájení normální stravy- minimalizace ztrát bílkovin a energie

Kojení nemá být nikdy přerušováno během léčby akutního průjmového onemocnění- redukuje počet stolic, zkracuje dobu onemocnění

V kojeneckém a batolecím období vhodná banánová, mrkvová, bramborová, rýžová, kukuřičná, jablečná kaše- pyré, kuřecí maso, suchary

Epidemiologická opatření:

Nástup do kolektivu

- Bakteriální infekce- negativní kontrolní mikrobiologické vyšetření
- Virová infekce- izolace minimálně 10 dnů

Při příznacích závažné dehydratace, kterými jsou pokles velké fontanely u kojenců, změna stavu vědomí, snížení frekvence močení, je nevyhnutelné vyšetření dětským lékařem, který rozhodne o nitrožilní rehydrataci za hospitalizace.

